

Kahe laine vahel

Ian Meadows

KLIIMA MAAILMAS JA EESTIS

➤ *Aasta keskmine temperatuur tõuseb Keskkonnaagentuuri pessimistliku kliimastenaariumi järgi 2071. aastaks 4,3 kraadi võrra. Kui praegu on näiteks suve keskmine temperatuur +16,4 kraadi, siis pessimistliku prognoosi järgi on see 2100. aastaks +20,2 kraadi. Kõrgemad temperatuurid halvendavad aga õhu ja vee kvaliteeti, vähendavad saagikust ja suurendavad suremust. Soojemad talved tähendavad püsiva lumikatte puudumist ja enamjaolt jäävaba Läänemerd. Kõige tõenäolisemalt kohtab tulevikus lund vaid üksikutes Kirde-Eesti piirkondades. Samas suureneb äärmuslike sademete hulk (üle 30 mm ööpäevas) ja üleujutuste tõenäosus.*

“Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030”

<https://kliimaministeerium.ee/kliimamuutustega-kohanemise-arengukava>

➤ *Keeruka tehismõistuse ehk TI algoritmid ennustavad, et maailm muutub tööstuspöörde-eelsega võrreldes üle 1,5 °C soojemaks juba 2030. aastate alguseks. Samas on veel võimalik, et heitmekogust kärpides jääb Maa keskmise temperatuuri tõus parimal juhul 2 °C piiresse.*

“Kratt ennustab Pariisi kliimaeesmärgi purunemist lähikümneks” – ERR, 01.02.2023

<https://novaator.err.ee/1608870485/kratt-ennustab-pariisi-kliimaeesmärgi-purunemist-lahikumneks>

➤ *Kui globaalselt on keskmine temperatuur tõusnud 1,3 kraadi võrra, siis Eestis üle kahe korra rohkem.*

Võrreldes tööstusrevolutsioonile eelnenud ajaga on Eestis aasta keskmine temperatuur 2020. aasta seisuga tõusnud 2,9 kraadi võrra, näitavad USA-s tegutseva sõltumatu MTÜ Berkley Earth andmed.

Johanna Laast, Kristin Kontro ““Oleme soojenemise tulipunktis.” Eestis tõuseb õhutemperatuur palju kiiremini kui ülejäänud maailmas” – Eesti Päevaleht, 07.02.2023

<https://roheportaal.delfi.ee/artikkel/120139788/oleme-soojenemise-tulipunktis-eestis-touseb-ohutemperatuur-palju-kiiremini-kui-ulejaanud-maailmas>

➤ *Eestis on suur murekoht rohepöördega seotud sõnumisegaduse lahendamine avalikus informumis. Pole näha, et Eestis oleks praegu ühtset arusaama, kas rohepööre peaks tähendama tasaarengut ja n-ö kestlikku kahanemist või üleminekut uuele ja jätkusuutlikumale majandusmudelile, mille eesmärk on majanduskasv. Inimestel on arusaadavalt raske võtta omaks ideid, mis pole selged ja üheselt mõistetavad.*

“Mart Parind ja Põim Kama: edukas rohepööre eeldab sõnumi- ja õigusselgust” – ERR, 04.12.2023

<https://www.err.ee/1609184056/mart-parind-ja-poim-kama-edukas-rohepoore-eeldab-sonumi-ja-oigusselgust>

➤ *See oli umbes 1990-ndate alguses, kui ilmus ajaleht Meie Meel, kuhu sai kirjutada murekirju. Sinna kirjutas üks teismeline tütarlaps, et ma sain teada, et ma olen rase, aga arvasin, et kui ma selle peale ei mõtle, siis see läheb ära, aga ei läinud ära, mis ma nüüd teen? Ma pean tunnistama, et minu meelest see olukord kirjeldab inimkonda üldiselt väga hästi. Meil on tunne, et kui me paneme jaanalinnuna pea liiva alla, siis midagi ei juhtu. Ongi see probleem, et me ühiskondadena ei ole hästi valmis kriisidega tegelema ja siin ma näengi väga suurt rolli just nimelt valeinfo, millest me teame, et on väga suur hulk ettevõtteid, kelle juhid on teada. Nende nimed ja aadressid on teada, kes on oma väga suure osa tööst pannud sellele, et inimkond viia väga lähedale eksistentsiaalsele kriisile.*

“Maia-Liisa Anton: inimesed ei taha ebamugavat tõde kliimakriisi kohta kuulda” – ERR, 14.10.2023

<https://www.err.ee/1609132070/maia-liisa-anton-inimesed-ei-taha-ebamugavat-tode-kliimakriisi-kohta-kuulda>

➤ *Globaalse mereveetõusu kaardid ja graafikud:*

<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/global-and-european-sea-level-rise>

